

Nazwa grupy zajęć: Grupa zajęć teoretycznych kierunkowych		ECTS: 13
Wydział: Wydział Wychowania Fizycznego		Kierunek: wychowanie fizyczne
Nazwa jednostki prowadzącej grupę zajęć: Katedra Teorii i Metodyki Wychowania Fizycznego		Rok : I, II, III Semestr: 1, 3, 4, 5, 6
Forma studiów/ rodzaj studiów: stacjonarne studia : I stopnia	Profil kształcenia: praktyczny	Status grupy zajęć: obowiązkowy
Język grupy zajęć: polski	Forma zajęć: wykład / ćwiczenia	Wymiar zajęć [stacjonarne / niestacjonarne]: 169
Koordynator grupy zajęć	dr Krzysztof Skalik	Sposób realizacji:
Wymagania wstępne	<p>Wiedza: Znajomość podstawowej wiedzy z zakresu funkcjonowania układu ruchu człowieka; znajomość systematyki ćwiczeń ruchowych i podstawowej terminologii dotyczącej zdolności motorycznych</p> <p>Umiejętności:</p> <p>Kompetencje społeczne:</p>	Zajęcia obowiązkowe
Cele grupy zajęć	Rozumienie przez studenta miejsca wychowania fizycznego wśród innych form kultury fizycznej oraz w systemie edukacji. Merytoryczne przygotowanie absolwenta do skutecznej i efektywnej realizacji procesu wychowania fizycznego w szkole oraz do prowadzenia ćwiczeń kompensacyjno-korekcyjnych.	

Lp.	Efekty uczenia się Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Odniesienie Charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji *
W zakresie wiedzy			
W01	Definiuje i charakteryzuje pojęcia, mechanizmy i uwarunkowania procesu fizycznego kształcenia i fizycznego wychowania wąsko pojmowanego	K_W09	P6S_WK
W02	Wymienia i opisuje etapy prakseologicznego modelu działania w edukacji fizycznej oraz Wyjaśnia zakres i sposoby przeprowadzania diagnozy, zasady operacjonalizacji celów oraz planowania pracy dla klasy stosownie do wieku i poziomu zaawansowania ćwiczących	K_W10	P6S_WG
W03	Wyjaśnia pojęcie ewaluacji i jej znaczenie dla doskonalenia procesu wychowania fizycznego. Charakteryzuje przedmiotowy system oceniania i wewnętrzny system oceniania oraz funkcje i kryteria oceny ucznia	K_W10	P6S_WG
W04	Zna zakres obowiązków i nauczyciela wychowania fizycznego oraz rozwiązania organizacyjno-metodyczne na rzecz integracji środowiska wychowawczego w celu wychowania	K_W14	P6S_WK

	uczniów do zdrowego stylu życia i realizacji celów aktualistycznych wychowania fizycznego		
W05	Opisuje uwarunkowania i ogólną charakterystykę prawidłowej i wadliwej postawy ciała oraz poszczególnych wad postawy w płaszczyźnie strzałkowej, kolan, stóp i bocznych skrzywień kręgosłupa	K_W15	P6S_WK
W06	Definiuje i charakteryzuje kulturę fizyczną oraz cele i funkcje sportu. rekreacji fizycznej i rehabilitacji ruchowej	K_W16	P6S_WK
W07	Opisuje ewolucję poglądów na istotę i cele wychowania fizycznego oraz współczesne cele wychowania fizycznego	K_W16	P6S_WK
W08	Definiuje i opisuje elementy procesu edukacji fizycznej, jej funkcje i efekty końcowe. Wyjaśnia powinności nauczyciela związane z osiąganiem celów wychowania fizycznego w aspekcie aktualistycznym i wychowania do zdrowego stylu życia	K_W17	P6S_WK
W09	Wymienia i charakteryzuje programowe uregulowania prawne dotyczące szkolnego wychowania fizycznego	K_W18	P6S_WK
W10	Opisuje pożądane cechy osobowościowe nauczyciela wychowania fizycznego oraz przejawy podmiotowości ucznia w procesie wychowania fizycznego	K_W19	P6S_WK
W11	Opisuje podstawowe zasady i metody postępowania odnoszące się do nauczania umiejętności, rozwijania zdolności motorycznych, przekazywania wiadomości w procesie wychowania fizycznego	K_W20	P6S_WK
W12	Opisuje formalną strukturę oraz opisuje i ilustruje przykładami ogólne zasady budowy różnego typu lekcji wychowania fizycznego	K_W20	P6S_WK
W13	Zna zagrożenia bezpieczeństwa uczestników zajęć ruchowych w szkole i wymienia sposoby przeciwdziałania wypadkom z uwzględnieniem miejsca, typu lekcji, wieku uczniów	K_W21	P6S_WK
W14	Zna systematykę środków dydaktycznych i systematykę ćwiczeń dla potrzeb toku lekcyjnego oraz podaje przykłady możliwości ich wykorzystania stosownie do celów, rozwoju psychofizycznego ćwiczących, warunków pracy	K_W23	P6S_WK
W15	Charakteryzuje metody szczegółowe realizacji zadań ruchowych według kryterium pedagogicznego, możliwości ich stosowania w zależności od celów oraz rozwoju psychofizycznego uczniów	K_W23	P6S_WK
W16	Charakteryzuje formy organizacyjne podziału i prowadzenia lekcji oraz możliwości stosowania w zależności od celów i rozwoju psychofizycznego uczniów	K_W23	P6S_WK
W zakresie umiejętności			
U01	Potrafi posługiwać się podstawowymi narzędziami do oceny efektów edukacyjnych	K_U03	P6S_UW
U02	Potrafi posługiwać się środkami dydaktycznymi do zajęć ruchowych w sposób konwencjonalny i niekonwencjonalny	K_U04	P6S_UO

U03	Potrafi dostosować sposób komunikowania się do poziomu rozwoju psychicznego i społecznego uczniów w procesie edukacji	K_U05	P6S_UK
U04	Potrafi przeprowadzić diagnozę i prognozę w zakresie umożliwiającym ukierunkowanie procesu edukacyjnego stosownie do potrzeb indywidualnych i grupowych	K_U07	P6S_UW
U05	Potrafi opracować założenia programu wychowania fizycznego i plan dla klasy stosownie do wytycznych programowych władz oświatowych	K_U08	P6S_UO
U06	Potrafi dobrać odpowiednie rozwiązania organizacyjne, w tym formy podziału i formy prowadzenia lekcji do wytyczonych celów z uwzględnieniem etapu edukacji i warunków pracy oraz indywidualnych potrzeb uczniów	K_U08	P6S_UO
U07	Potrafi dobrać odpowiednie metody realizacji zadań ruchowych stosownie do wytyczonych celów z uwzględnieniem etapu edukacji, warunków pracy i indywidualnych potrzeb uczniów	K_U08	P6S_UO
U08	Potrafi dobierać i prezentować przykładowe ćwiczenia zapobiegające plecom okrągłym, wklęsłym, okrągło-wklęsłym, płaskim, skoliozom, kolanom koślawym i szpotawym, stopie płasko-koślawej. Potrafi kształtować nawyk prawidłowej postawy ciała	K_U10	P6S_UW
U09	Potrafi opracować zajęcia zgodnie z zasadami budowy lekcji	K_U11	P6S_UO
U10	Potrafi analizować i identyfikować błędy w opracowanych planach zajęć oraz dokonywać stosownych modyfikacji	K_U12	P6S_UO
U11	Potrafi zaplanować bezpieczne zajęcia w różnych warunkach	K_U15	P6S_UO
U12	Potrafi zaprojektować dokumentację procesu dydaktycznego	K_U20	P6S_UO
W zakresie kompetencji społecznych			
K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, dokonuje samooceny własnych kompetencji	K_K01	P6S_KK
K02	Rozumie potrzebę ciągłego dokształcania zawodowego	K_K03	P6S_KK
K03	Jest przekonany że najważniejsze jest dobro ucznia; traktuje ćwiczących w sposób podmiotowy	K_K05	P6S_KR
K04	Rozumie konieczność prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych w stosunku do uczniów	K_K06	P6S_KK
K05	Pracuje w grupie realizując powierzone mu zadania	K_K07	P6S_KO
K06	Potrafi odpowiednio określić priorytety celów edukacyjnych	K_K10	P6S_KK
K07	Potrafi działać w sposób kreatywny	K_K11	P6S_KK

K08	Jest przekonany o potrzebie realizacji zajęć w sposób zapewniający bezpieczeństwo własne, otoczenia i ćwiczących, w tym przestrzegania zasad bezpieczeństwa pracy	K_K15	P6S_UO
K09	Rozumie złożoność procesu oceniania podmiotów edukacji	K_K16	P6S_UK
K10	Rozumie potrzebę dbałości o własną sprawność fizyczną, wygląd i zdrowie dla promowania zdrowia oraz właściwego wykonywania zawodu nauczyciela wychowania fizycznego	K_K18	P6S_KR

Stosowane metody dydaktyczne

Wykład: wykład informacyjny, wykład problemowy (z wykorzystaniem technik multimedialnych), film

Ćwiczenia: opis, dyskusja, pogadanka, praca w grupach, wykonywanie zadań praktycznych, film

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się uzyskanych przez studentów

Metody sprawdzania wiedzy: zaliczenie opisowe, prezentacja, projekt

Zaliczenie teoretyczne przedmiotu w formie opisowej.

Ocena **bardzo dobra**: student posiada pogłębioną wiedzę i wymienioną w efektach uczenia się, posiada umiejętność wykonywania prac metodycznych charakteryzujących się trafnością doboru treści szczegółowych oraz wykazał się dużym zaangażowaniem na ćwiczeniach.

Ocena **dobra**: student opanował wszystkie zagadnienia teoretyczne, jednak ma pewne trudności z ich praktyczną interpretacją, wykonał prawidłowo prace metodyczne oraz uczęszczał na ćwiczenia wykazując w nich średnie zaangażowanie.

Ocena **dostateczna**: student opanował wiadomości i umiejętności w stopniu podstawowym, jednak posiada znaczne luki w ich pogłębionej i praktycznej interpretacji, w zajęciach wykazał się małym zaangażowaniem.

Zaliczenie w formach innych z zastosowaniem punktacji:

2 – student nie osiągnął wymaganego poziomu opanowania efektów uczenia się – poniżej 51 procent punktów

3 – student opanował efekty uczenia się w stopniu dostatecznych – 51 – 60 procent punktów

+3 - student opanował efekty uczenia się w stopniu plus dostatecznym –61 - 70 procent punktów

4 - student opanował efekty uczenia się w stopniu dobrym – 71 - 80procent punktów

+4 - student opanował efekty uczenia się w stopniu plus dobrym – 81 - 90 procent punktów

5 - student opanował efekty uczenia się w stopniu bardzo dobrym – 91 – 100 procent punktów

Treści programowe grupy zajęć		Godziny ST/-
1	<p align="center">TEORIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kultura fizyczna- geneza, zakres, znaczenie pojęcia 2. Funkcje aktywności człowieka w ontogenezie wg. Z. Gilewicza 3. Znaczenie aktywności fizycznej dla współczesnego człowieka 4. Rekreacja fizyczna jako forma uczestnictwa w kulturze fizycznej 5. Sport jako forma uczestnictwa w kulturze fizycznej 6. Prakseologiczne podstawy edukacji fizycznej 7. Pedeutologiczne zagadnienia w edukacji fizycznej 	39/-

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Ewolucja poglądów na istotę i cele wychowania fizycznego 9. Edukacja fizyczna jako proces kształcenia i wychowania (schemat struktury) 10. Współczesne definicje i funkcje edukacji fizycznej 11. Doraźne i perspektywne znaczenie poszczególnych efektów edukacji fizycznej 12. Empiryczne przesłanki edukacji fizycznej 13. Pojęcia, mechanizmy i uwarunkowania procesu fizycznego kształcenia 14. Pojęcia, mechanizmy i uwarunkowania procesu fizycznego wychowania wąsko pojmowanego 	
2.	<p style="text-align: center;">METODYKA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Współczesne cele wychowania fizycznego, jako wyraz potrzeb indywidualnych i społecznych: cele instrumentalne i cele kierunkowe, hierarchia celów i zadań kształcenia i wychowania fizycznego. 2. Formy pracy szkoły w zakresie kultury fizycznej. (zajęcia obowiązkowe i fakultatywne, współpraca ze środowiskiem). 3. Rozwój psychofizyczny i motoryczny dzieci i młodzieży w okresie szkolnym. Przejawy rozwoju i wynikające z nich, wszechstronne wskazania do pracy w zakresie wychowania fizycznego; wychowanie fizyczne dziewcząt. 4. Zasada podmiotowego traktowania uczniów oraz zasady nauczania – uczenia się jako podstawowe reguły pedagogiczne osiągnięcia instrumentalnych i kierunkowych celów wychowania fizycznego – podstawy teoretyczne i ogólne wskazania praktyczne. 5. Materialne warunki i środki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego: konwencjonalne i niekonwencjonalne. 6. Systematyka ćwiczeń dla potrzeb toku, zapis ćwiczeń. 7. Nauczycielskie czynności pedagogiczne: charakterystyka. stosowanie. 8. Proces nauczania umiejętności ruchowych w procesie wychowania fizycznego. 9. Rozwijanie zdolności motorycznych w lekcji wf . 10. Wiadomości z kultury fizycznej jako podstawa zdobycia przez wychowanków kompetencji do podejmowania samodzielnych działań prozdrowotnych i możliwości aktywnych zachowań w różnych obszarach kultury fizycznej (zakres, planowanie zadań, metody, środków dydaktyczne, kontrola). 11. Indywidualizacja w praktyce wychowania fizycznego w aspekcie obiektywnych i subiektywnych potrzeb uczniów. 12. Wdrażanie uczniów do pracy samodzielnej w procesie wychowania fizycznego - rola, zakres oraz sposoby wdrażania ucznia do samokontroli i samooceny w wychowaniu fizycznym. 13. Lekcja wychowania fizycznego jako podstawowa forma pracy nauczyciela - rodzaje lekcji, tok lekcji, zasady budowy lekcji, podstawowe zasady bezpieczeństwa. 14. Organizacja i prowadzenie lekcji wf (elementy organizacji lekcji, formy podziału uczniów, formy prowadzenia lekcji) - charakterystyka, przykłady, zastosowanie stosownie do celów operacyjnych lekcji, poziomu rozwoju psychofizycznego uczniów, ich stosunku do lekcji wf, a także innych uwarunkowań. Warunki bezpieczeństwa. 15. Charakterystyka, przykłady, zastosowanie metod realizacji zadań ruchowych w zależności od celów operacyjnych lekcji, poziomu rozwoju psychofizycznego uczniów, ich stosunku do lekcji wf, a także innych uwarunkowań; warunki bezpieczeństwa w zależności od stosowanej w lekcjach metody. 16. Wychowanie fizyczne w warunkach trudnych – podstawowe wskazania dotyczące organizacyjnego i metodycznego doboru ćwiczeń oraz zapewnienia bezpieczeństwa ćwiczącym. 17. Formy śródlekcyjnych, pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęć w procesie wychowania fizycznego. 	104/-

	<p>18. Teoretyczne i formalne podstawy planowania pracy przez nauczyciela wychowania fizycznego; prakseologiczny model wychowania fizycznego w praktyce. Podstawa programowa z wychowania fizycznego. Programy autorskie. Plan dla klasy.</p> <p>19. Ocena (ewaluacja) w procesie wychowania fizycznego; ocena ucznia.</p> <p>20. Dokumentacja pracy lekcyjnej i pozalekcyjnej nauczyciela.</p> <p>21. Strategia postępowania dydaktyczno-wychowawczego w zakresie wychowania fizycznego na różnych poziomach kształcenia i wychowania.</p> <p>22. Integracja jako niezbędny aspekt promowania zdrowia; integracja w szkole.</p>	
3.	<p style="text-align: center;">ĆWICZENIA KOMPENSACYJNO-KOREKCYJNE</p> <p>1. Podstawy biomechaniki narządu ruchu, budowa i funkcje kręgosłupa.</p> <p>2. Czynne stabilizatory postawy ciała. Rola układu mięśniowego w utrzymaniu postawy ciała. Trzy układy odniesienia czynnych stabilizatorów.</p> <p>3. Definicje postawy ciała, postawy prawidłowej i wadliwej oraz wad postawy ciała.</p> <p>4. Charakterystyka wad w płaszczyźnie strzałkowej: plecy okrągłe, plecy wklęsłe, plecy okrągło-wklęsłe, plecy płaskie. Wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń na lekcji wf.</p> <p>5. Charakterystyka bocznych skrzywień kręgosłupa. Wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń na lekcji wf.</p> <p>6. Charakterystyka wad kolan (kolana szpotawe i koślawe). Wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń na lekcji wf.</p> <p>7. Charakterystyka wad stóp. Wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń na lekcji wf.</p>	26/-
<p>Forma i warunki zaliczenia grupy zajęć, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także forma i warunki zaliczenia poszczególnych zajęć wchodzących w zakres danej grupy zajęć</p>		
<p>Warunkiem zaliczenia grupy zajęć jest zaliczenie i zdanie egzaminów z przedmiotów wchodzących w zakres grupy zajęć. Warunkiem zaliczenia poszczególnych zajęć jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się (w minimalnym akceptowalnym stopniu). W przypadku przedmiotów kończących się egzaminem warunkiem do jego dopuszczenia jest wcześniejsze zaliczenie przedmiotu. Egzaminy odbywają się w trakcie sesji egzaminacyjnej (zgodnie z organizacją roku) i mają formę pisemną.</p>		

Nakład pracy studenta - bilans punktów ECTS	Stacjonarne	Niestacjonarne
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:	182 – 7 ECTS	
Wykłady	52 godz.	
Ćwiczenia	117 godz.	
Konsultacje	13 godz.	
Samodzielna praca studenta:	156 – 6 ECTS	
Studia literatury	42 godz	
Przygotowanie do zajęć	28 godz	
Wykonanie pracy, projektu, prezentacji	42 godz	
Przygotowanie do zaliczeń/egzaminów/sprawdzianów	44 godz	
Łączny nakład pracy studenta wynosi: 338 godzin, co odpowiada 13 punktom ECTS		

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danej grupy zajęć
<p><u>TEORIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO</u></p> <p>Literatura obowiązkowa</p> <p>1. Grabowski H.: Co koniecznie trzeba wiedzieć o wychowaniu fizycznym. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2000.</p>

2. Grabowski H.: Teoria fizycznej edukacji. WSiP, Warszawa 1997 3. Grabowski H.: Teoria wychowania fizycznego. AWF, Kraków 1996.

4. Osiński W.: Teoria wychowania fizycznego. AWF, Poznań 2011.

5. Osiński W.: Zarys teorii wychowania fizycznego. AWF, Poznań 2002.

Literatura uzupełniająca:

1. Demel M.: O trzech wersjach teorii wychowania fizycznego. AWF, Kraków 1991.

2. Wypisy do ćwiczeń z teorii wychowania fizycznego. Wybór i opracowanie M. Bukowiec, AWF, Kraków 2000.

METODYKA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO:

Literatura podstawowa:

1. Górna-Łukasik K., Garbaciak W.: Szkolne wychowanie fizyczne. AWF, Katowice 2012.

2. Górna – Łukasik K.: Przekazywanie wiadomości w procesie wychowania fizycznego – wskazania praktyczne. AWF Katowice, 2010.

3. Aktualne Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego

4. Strzyżewski S.: Proces kształcenia i wychowania fizycznego w kulturze fizycznej. WSiP, Warszawa 2013.

Literatura uzupełniająca:

1. Edukacja fizyczna w nowej szkole. Podręcznik dla studentów wychowania fizycznego. Pod red. Tadeusz Maszczaka. AWF, Warszawa 2007.

2. Górna-Łukasik K.: Wiadomości z kultury fizycznej a przygotowanie ucznia do pracy samodzielnej. Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne nr 9, 2009.

3. Madejski E., Węglarz J.: Wybrane zagadnienia współczesnej metodyki wychowania fizycznego. Podręcznik dla nauczycieli i studentów. Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2008.

ĆWICZENIA KOMPENSACYJNO-KOREKCYJNE:

1. Gawlik K., Zwierzchowska A.: Korektywa dzieci i młodzieży z dysfunkcjami wzroku lub słuchu. AWF Katowice, 2006.

2. Kasperczyk T.: Wady postawy ciała, diagnostyka i leczenie. „Kasper” Kraków 1997.

3. Kutzner – Kozińska M. (red): Proces korygowania wad postawy. AWF, Warszawa 2001.

4. Owczarek Sł.: Atlas ćwiczeń korekcyjnych. WSiP, Warszawa 1998.

5. Owczarek Sł., Bondarowicz M.: Zabawy i gry ruchowe w gimnastyce korekcyjnej. WSiP, Warszawa 1998

6. Ślężyński J. (red): Postawa ciała człowieka i metody jej oceny. AWF, Katowice 1992.

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje praktyki

Nie dotyczy

Forma oceny efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Sprawdzian/egzamin pisemny	Projekt	Obserwacja /dyskusja dydaktyczna
W01 – W16	+		
U01 – U12		+	
K01 – K10			+

Macierz efektów uczenia się dla grupy zajęć

Efekty uczenia się	Teoria wychowania fizycznego	Metodyka wychowania fizycznego	Ćwiczenia kompensacyjno-korekcyjne
W01	+		
W02	+	+	
W03		+	
W04		+	
W05			+
W06	+		
W07	+		
W08	+	+	
W09		+	
W10	+	+	
W11		+	
W12		+	
W13		+	
W14		+	
W15		+	
W16		+	
U01		+	
U02		+	
U03		+	
U04		+	
U05		+	
U06		+	
U07		+	
U08			+
U09		+	
U10		+	
U11		+	

U12		+	
K01		+	
K02	+	+	
K03		+	+
K04		+	
K05		+	
K06		+	
K07		+	
K08		+	+
K09		+	
K10	+	+	

* Odniesienie Charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej w ramach szkolnictwa wyższego-
poziomy 6/ poziomy 7